

8.03.2024

Ukraines bidrag til EU's forsyning af kritiske og strategiske råstoffer

EU importerer allerede råstoffer fra Ukraine, men har Ukraine mere at sælge til EU?

Skrevet af

Anders Overvad

Daniel Holsting

✉ daniel@thinkeuropa.dk

Kontakt

Anders Overvad

Daniel Holsting

✉ daniel@thinkeuropa.dk

Hovedkonklusioner

- EU importerer allerede råstoffer fra Ukraine, men der er mere at komme efter. Ukraine besidder blandt andet betragtelige mængder af råstoffer gallium, germanium og scandium, som EU hovedsageligt importerer fra andre lande, navnligt Kina.
- Geografi udgør en ubekendt faktor for en fremtidig intensivering af Ukrainsk råstofeksport til EU, eftersom Ukrainske råstofområder ligger i områder, der for indeværende er annekteret og kontrolleret af Rusland.
- En større Ukrainsk leverance af kritiske og strategiske råstoffer er relevant for både EU og Ukraine. For EU drejer det sig om det erklærede mål om at diversificere sin råstofimport, og for Ukraine kan det tjene som et argument for, at et kommende medlemskab er mere rentabelt for de eksisterende EU-lande, end tidligere analyser ellers har peget på.

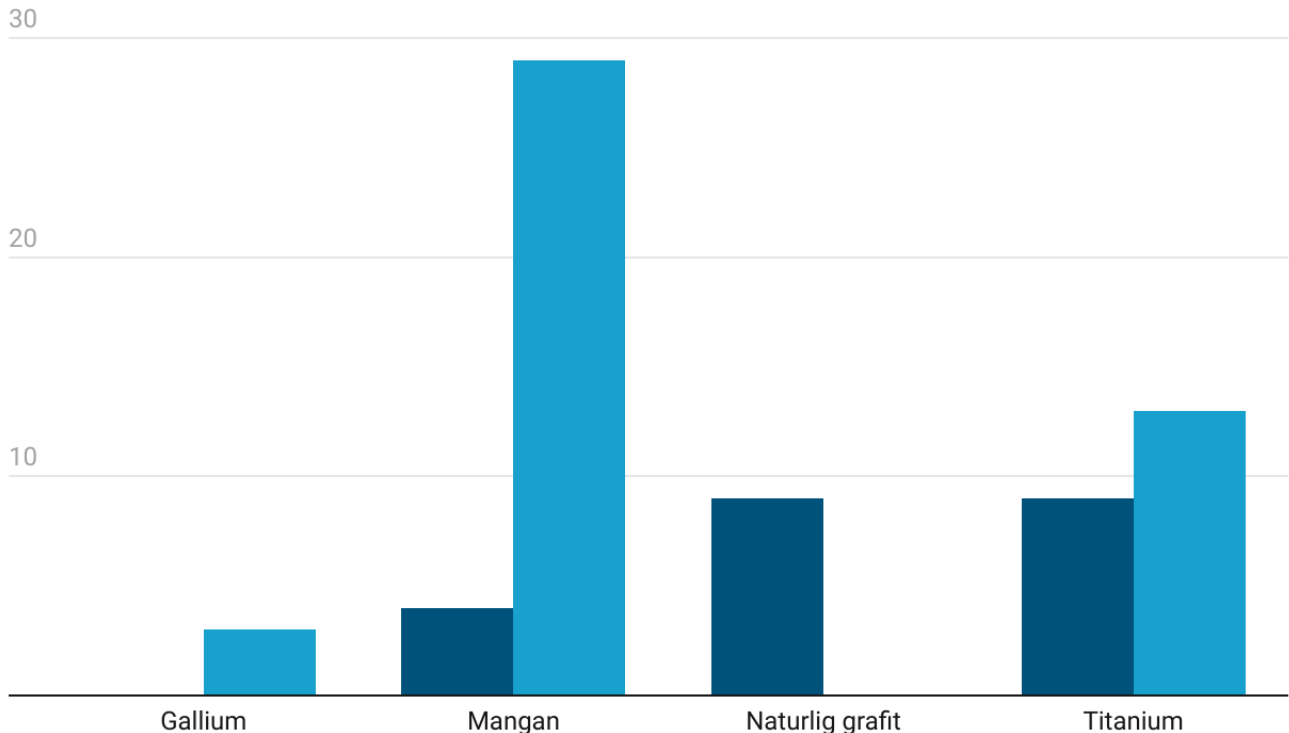
Introduktion

Økonomien, den grønne omstilling og sikkerheden i EU er i høj grad afhængig af de såkaldte kritiske og strategiske råstoffer. På trods af EU's erklærede mål om at diversificere sin forsyning af kritiske råstoffer med henblik på at blive uafhængig af blandt andet råstofimport fra Kina, handler unionen fortsat råstoffer fra Kina i stor stil. Selv om Kina sidder tungt på forarbejdningen af kritiske råstoffer,[1] besidder Ukraine også markante forekomster af netop de typer af kritiske råstoffer, som EU i dag importerer fra Kina.

EU importerer allerede betragtelige mængder af råstoffer fra Ukraine. Eksempelvis kommer 29% af EU's import af forarbejdet mangan fra Ukraine.[2]

Ukraines bidrag til EU's forsyning af strategiske råstoffer

Ikke forarbejdede Forarbejdede

Lavet med Datawrapper

Givet EU's behov for at diversificere sin råstofimport er relevant at se nærmere på spørgsmålet om, hvorvidt Ukraine har mere at sælge til EU? Det korte svar er, at det har de. Det drejer sig blandt andet om de strategiske råstoffer, gallium og germanium, samt det kritiske råstof, scandium.

Ukraine har mere at sælge til EU

Gallium er et strategisk råstof, der blandt andet anvendes inden for elektronikindustrien til fremstilling af transistorer og halvlederkomponenter. Ukraines produktion af gallium udgør 2% af den globale produktion på i alt 301 metriske ton, hvoraf EU forbruger 33,2 ton. I teorien kunne Ukraine således forsyne EU med ca. 18% af unionens forbrug af gallium, hvilket står i kontrast til de nuværende 3%, som Ukraine leverer til EU.[3] Kina er den største leverandør af gallium til EU.

Det strategiske råstof, germanium, anvendes blandt andet til optiske fibre, infrarød optik og solceller til satellitter. Ukraine står for 1% af den globale germaniumproduktion på 111 metriske ton. Heraf forbruger EU 13,8 metriske ton. Dog importerer EU ikke germanium fra Ukraine, der ellers principielt kunne forsyne EU med ca. 8% af unionens forbrug.[4] Også her er Kina den største eksportør til EU.

Scandium er et kritisk råstof, som bruges til fremstilling af fastoxidbrændselsceller og letvægtslegeringer. Globalt bliver der produceret 24 metriske ton af det kritiske råstof, scandium, som kommer fra udvundet malm. Ukraine producerer 4% af den globale produktion, og EU's forbrug af råstoffet ligger på 3,7 metriske ton. EU importerer ikke scandium fra Ukraine, men hvis man gjorde, kunne ukrainsk scandium udgøre 26% af unionens samlede forbrug af råstoffet.[5] I dag importerer EU 92% af sit scandiumforbrug fra Storbritannien.

Den ubekendte faktor

Det er værd at pointere, at store dele af de ukrainske råstofområder ligger i det østlige Ukraine, som for indeværende er annekteret og kontrolleret af russiske styrker. Det er uvist, hvor store mængder af råstoffer, de russiske styrker kontrollerer, men den canadiske tænketank SecDev anslog i 2022, at mængderne af russiskkontrollerede råstoffer svarer til et beløb på 12.400 milliarder dollars (ca. 85.000 milliarder dollars).[6]

En større råstofleverance er relevant for både EU og Ukraine

Til trods af den ubekendte faktor, som er geografi og økonomisk værdi af russiskkontrollerede ukrainske råstoffer, foreligger der principielle muligheder i en fremtidig større EU-råstofimport fra Ukraine. Således har Ukraine både flere typer af råstoffer at eksportere, ligesom landet kan forsyne EU med større mængder af de råstoffer, der i forvejen eksporteres. Disse principielle muligheder er relevante for EU, der har et erklæret mål om at diversificere sin råstofimport. Samtidig er mulighederne i høj grad også relevante for Ukraine, der kan benytte denne mulighed som et argument for, at et kommende EU-medlemskab ikke er lige så urentabelt for de eksisterende EU-lande, som tidligere analyser ellers har peget på.[7]

Tænk tanken EUROPAs arbejde er muliggjort med støtte fra Chr. Augustinus Fabrikker A/S.

- [1] <https://thinkeuropa.dk/brief/2024-03-hvordan-vil-eu-sikre-en-robust-forsyning-af-kritiske-raastoffer#toc-hovedpointer>
- [2] https://screen.eu/wp-content/uploads/2023/08/SCREEN2_factsheets_MANGANESE.pdf
- [3] https://screen.eu/wp-content/uploads/2023/09/SCREEN2_factsheets_GALLIUM.pdf
- [4] https://screen.eu/wp-content/uploads/2023/09/SCREEN2_factsheets_GERMANIUM-1.pdf
- [5] https://screen.eu/wp-content/uploads/2024/02/SCREEN2_factsheets_SCANDIUM_update.pdf
- [6] <https://www.washingtonpost.com/world/2022/08/10/ukraine-russia-energy-mineral-wealth/>
- [7] <https://thinkeuropa.dk/brief/2023-12-hvad-kan-et-ukrainsk-eu-medlemskab-koste-danmark#toc-sv-rt-at-s-tte-tal-p-bidrag-til-ukraine>